

Seiling over båtkvelv. Dramatisk redning i Vestfjorden.

For en tid siden blei det skrevet en del i Deres blad om det lot seg gjøre å redde folk fra et båtkvelv ved å seile over det som omskrevet i «Den siste viking». Jeg har oppsøkt en mann som har vært med på det. Han frisk og rask, 77 år, men fraber seg å skrive og jeg lar ham fortelle:

Vi var seks jamnaldringar som skulle i eksersis det året, derfor blei vi liggende i lengste laget. Vi rodde fiske for Moskenes året 1900. Om kvelden kl .21,30 den 27 april heiste vi seil og la kursen over Vestfjorden for å reise heim. Vi var to lagbåter (ått-ringer). I den ene båt var Bernt Olderskog, Mosjøen(høvedsmann) han som forteller. Anders Nergård, Hagfors (død i Amerika), Einar Digelmuлд (i Amerika), Alfred Jensen, Vistvåg(høvedsmann), Peder Jensen, Vistvåg, Martin Jakobsen, Mosjøen (i Amerika).

En fartøyskipper ropte til oss da vi la ut: «Dokker får vel vind nok» og det fikk vi sannelig erfare. Kommet et stykke unna land ble det nordavindsrøkk og snøtykke. Det var for seint å snu så det var ikke annen råd enn å lense unna best vi kunne. Vinden aukte og bølgene vokste. Vi måtte platte ned seilet og tørrmastra var nok å seile med.

Vi to lagbåtene holdt lag hele veien, og i 4-tida fikk vi kjenning av Helligvær. Kommet tre kvartmil indenfor Støtt, stakk Alfred Jensens båt opp en snipp av seilet med den følge at han for forbi Olderskog's båt og han kom et stykke foran. Olderskog tok det ikke så høytidelig da hans båt var bedre seiler om det røynte på, men han syntes det bar fort nok iver med tørre mastra og hadde strev nok med å holde båten unna hver bølgeskavl som tårnet seg opp.

Best det var ropte en av karene: «Jeg ser et kvelv foran oss!» Jeg skimtet noe rødt gjennom en brottsjø og der så jeg et kvelv med 3 mann på! Den ene mann hadde en rød lue på og den var det jeg først så.

Det var lagbåten vår. Båten hadde skåret seg ned i en bølge og går rundt. To mann hadde klamret seg til hver sin stamm og den tredje kom seg på kvelvet ved at en tollepinne heftet se fast i oljetrøya og ble med. Her gjalt det å handle raskt. Å legge mastra og ro til velvet, var håpløst i slikt vær. Med kniven kuttet jeg brasen og vi tre fikk hver vår taubukt og sto ferdige til det rette øyeblikk. Jeg gjorde tegn med hånden til siden og det ble straks oppfattet av den mann som lå midt på kvelve og han entret seg til siden slik at kvelvet — som lå på tvers av bølgene lå 2 mann på den ene og en på den andre ende.

Jeg styrte vår båt midt på og vi kjente en liten dunk da vi støtte på. Vi sto alle tre med taubukten ferdig om hver vår mann og med hektisk kraft og hver nerve spent til det ytterst dro vi hver sin mann over ripa. Dette har ikke villet gått visst de på velvet hadde vært utkjørt, men da de nettopp hadde kullseilt hadde de krefter i behold og hjalp til så godt de kunne. Bare et lite feilgrep, bare en bagatell var nok til at redningen hadde mislykkes der hvert sekund kunne telle så meget.

Kostkista hadde havaristen bundet med tau og no kom dette i styret på båten vår. Jeg sprang bak og skulle ta ut styrnåla, men de skipbrudne ropte: «Skjær av» og det ble gjort. De skipbrudne var livende redde og skrek for hver brottsjø som nærmet seg, men båten min var en god seiler og satt riktig godt i sjøen.

Klokka 5.30 var vi i Støtt og vi ble riktig godt mottatt av verten Schønning. Både båt og kostkister ble seinere funnet og reparert så de to lagbåtene kunne seile sammen sørover heim.

Mosjøen i mars 1954.
Asle Hjørtland i Helgelands Blad.
Senjens Blad 23.03. 1954.